

не міститиме змінної x і його можна буде проінтегрувати в квадратурах. Якщо $a = 0$, то коефіцієнти A, B, C будуть сталими, $(u_1, u_2)f = 0$ і канонічними змінними в цьому випадку будуть

$$\zeta = x + \int \frac{y dy}{y^3 + Ay^2 + By + C}, \quad x = - \int \frac{dy}{y^3 + Ay^2 + By + C} \quad (27)$$

Аналогічно можна розглянути деякі інші випадки задавання функцій $\xi_1(x)$ і $\xi_2(x)$, які приводять до рівняння виду (15), що інтегрується в квадратурах.

Л і т е р а т у р а

1. Камке Э. Справочник по обыкновенным дифференциальным уравнениям. ГИФМЛ, М., 1961.

2. Овсянников Л. В. Групповые свойства дифференциальных уравнений. Изд-во Сибирского отделения АН СССР, 1962.

3. S. L i e. Vorlesungen Über Differentialgleichungen mit bekannten infinitesimalen Transformationen. Leipzig, 1891.

УДК 517.55⁹

І.І.ЧУЛИК

ПРО ОБЛАСТЬ ЗБІЖНОСТІ РЯДУ ДІРІХЛЕ ВІД ДВОХ КОМПЛЕКСНИХ ЗМІННИХ

Нехай ряд Діріхле

$$f(z, w) = \sum_{k, l=0}^{\infty} a_{kl} e^{\mu_k z + \nu_l w} \quad (1)$$

збігається в повній трубчастій області $T_a [1, 4]$, де $\{\mu_k\}$ та $\{\nu_l\}$ - послідовності чисел, що задовольняють умови

$$0 \leq \mu_0 < \mu_1 < \dots; \quad 0 \leq \nu_0 < \nu_1 < \dots,$$

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \mu_k = \infty, \quad \lim_{l \rightarrow \infty} \nu_l = \infty,$$

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \frac{\ln k}{\mu_k} = \lim_{l \rightarrow \infty} \frac{\ln l}{\nu_l} = 0.$$

Позначимо: E - евклідов простір змінних μ, ν, λ ; E_f - множина точок (μ_k, ν_l) площини $\mu\nu$, для яких $a_{kl} \neq 0$; $\bar{Q}_f$ - опукла оболонка множини E_f . Для кожної точки $(\mu_k, \nu_l) \in E_f$ побудуємо в E точку $P_{kl}(\mu_k, \nu_l, -\ln |a_{kl}|)$. Множину всіх точок P_{kl} позначимо через Φ_0 , а опуклу оболонку множини Φ_0 - через $\bar{\Phi}_f$ [2].

Нехай

$$\chi(\mu, \nu) = \inf_{(\mu_k, \nu_l) \in \Phi_f} \lambda,$$

тоді поверхню, яка описується в E рівнянням

$$\lambda = \chi(\mu, \nu), \quad (\mu, \nu) \in \bar{Q}_f, \quad (2)$$

назвемо діаграмою Ньютона $\mathcal{V}_f$ ряду (1).

Т е о р е м а 1. Функція $\chi(\mu, \nu)$ опукла на множині $\bar{Q}_f$.

Введемо функцію $\tilde{T}(\mu, \nu) = \exp(-\chi(\mu, \nu))$, визначену і неперервну на $\bar{Q}_f$. Ряд

$$\mathcal{M}_f(z, w) = \sum_{k, l=0}^{\infty} T_{kl} e^{\mu_k z + \nu_l w}, \quad (3)$$

де $T_{kl} = T(\mu_k, \nu_l)$, назвемо мажорантою Ньютона ряду (1). Очевидно, що $|a_{kl}| \leq T_{kl}$. Позначимо через C_1 і C_2 абсциси збіжності рядів $\mathcal{M}_f(z, -\infty)$ та $\mathcal{M}_f(-\infty, w)$ відповідно [3].

Т е о р е м а 2. Якщо C_1, C_2 - скінченні, то для будь-яких $q \in [0, 1]$ існує опукла функція

$$F(1-q, q) = \lim_{t \rightarrow \infty} \frac{\chi[(1-q)t, qt]}{t}.$$

Т е о р е м а 3. Поверхня $\lambda = F(\mu, \nu)$ є асимптотичним конусом множини $\mathcal{V}_f$.

Позначимо через M інтервал $(0, 1)$, а через m множину точок роз-

риву похідної функції $F(t, q)$ на $(0, 1)$. Множина m скінченна або зчислення, причому похідна $F_q = \frac{dF}{dq}$ допускає лише розриви першого роду. У кожній точці інтервалу $(0, 1)$ існують скінченні ліва F_q^- та права F_q^+ похідні, ліва похідна в точці q не перевищує правої, а обидві похідні зростають разом з q .

Кожній точці $q \in M \setminus m$ зіставимо в площині xy ($x = \operatorname{Re} z$, $y = \operatorname{Re} w$) точку

$$x = F - q F_q; \quad y = F + (1 - q) F_q, \quad (4)$$

зокрема точку $(b, a + b)$ у випадку, якщо $F(q, q) = aq + b$ на проміжку $[q_1, q_2] \in M \setminus m$, де a, b — сталі.

Кожній точці $q \in m$ зіставимо пряму

$$(1 - q)x + qy = F, \quad (5)$$

$$\begin{cases} F - q F_q^+ \leq x \leq F - q F_q^-, \\ F + (1 - q) F_q^- \leq y \leq F + (1 - q) F_q^+, \end{cases} \quad (6)$$

У випадку $q = 0, q = 1$ та скінченних F_0^+ та F_1^- одержимо відповідні промені

$$x = c_1, \quad y \leq c_1 + F_0^+, \quad (7)$$

$$y = c_2, \quad x \leq c_2 - F_1^-. \quad (8)$$

Якщо $\lim_{q \rightarrow 0} F_q = -\infty$, $\lim_{q \rightarrow 1} F_q = +\infty$, то промені (7), (8) вироджуються в нескінченно віддалені точки із скінченною абсцисою та ординатою.

Рівняння (4)–(8) описують криву

$$\psi(x, y) = 0. \quad (9)$$

Крива (9) неперервна та опукла.

Т е о р е м а 4. Числа x, y , які задовольняють (9), є спряженими абсцисами збіжності ряду (3).

Л і т е р а т у р а

1. Г р о м о в В. П. Кратные ряды полиномов Дирихле. Сибирский математический журнал, X, № 3, 1969.

2. Кардаш А. І., Костовський О. М., Чулик І. І. Мажоранти та діаграми Ньютона функцій багатьох змінних. Вісник Львівського ун-ту, сер. мех.-мат., вип. 3, 1967.

3. Цегелик Г. Г. Теорія мажорант и діаграмм Ньютона рядов Дирихле и ее приложения. Тезиси докладов Всесоюзной конференції по теорії функцій комплексного переменного. Харьков, 1971.

4. Artemiades Nicolas. Sur les séries de Dirichlet a deux variables. Bull. sci. math., 72, mars-avril, 1953.

УДК 518.512.89

О.М.ДЕРБИНА

ОДИН ІТЕРАЦІЙНИЙ МЕТОД ДЛЯ РОЗВ'ЯЗУВАННЯ НЕЛІНІЙНИХ АЛГЕБРАЇЧНИХ І ТРАНСЦЕНДЕНТНИХ РІВНЯНЬ

Для розв'язування нелінійного алгебраїчного або трансцендентного рівняння

$$f(x) = 0 \quad (1)$$

пропонується обчислювальний алгоритм

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{(1-\beta)f'(x_n) + \beta f' \left(x_n - \frac{1}{2\beta} \frac{f(x_n)}{f'(x_n)} \right)}, \quad (2)$$

де β — дійсне число, $n = 0, 1, 2, \dots$

Т е о р е м а 1. Нехай виконуються умови:

$$1) \text{ на відрізку } R = \left\{ x : |x - x_0| \leq \left(\frac{1}{1-h^2} + \frac{1}{2|\beta|} \right) \eta_0 \right\}$$

$$|f'(x)| \geq b, \quad |f''(x)| \leq q, \quad |f'''(x)| \leq k;$$